

Список використаних джерел:

1. Данько Т. І. Особливості розвитку інтернет-торгівлі та порівняльна характеристика з традиційною торгівлею / Т. І. Данько, Н. Р. Яворська. // Економіка та суспільство. – 2021. – №33. – С. 56–61.
2. Краус К. М. Електронна комерція та Інтернет-торгівля: навчально-методичний посібник. – Київ: АграрМедіо Груп, 2021. – 454 с.
3. Свидрук І. І. Особливості організації традиційної та електронної торгівлі / І. І. Свидрук. // Науковий вісник. – 2017. – №17. – С. 284–289.

*Олександра Маслій, к.е.н., доцент
Дар'я Луценко, студентка*

Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», м. Полтава

**СТРАХУВАННЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ ФІНАНСОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
У ТУРИСТИЧНІЙ ГАЛУЗІ**

В умовах сьогодення соціально-економічні пріоритети та звичний спосіб життя українців кардинально змінився у зв'язку з широкомасштабною війною, розв'язаною РФ. На другому році війни психологічне навантаження та накопичений стрес переважної більшості населення України через невизначеність майбутнього, постійну небезпеку обстрілів і загальну пригніченість створюють суттєві проблеми на ринку праці, адже від ментального здоров'я населення залежить продуктивність їх праці, що напряму впливає на показники розвитку національної економіки [1]. Потреба у фізичному відпочинку – вимога часу, яка у довгостроковому періоді дозволяє підвищити ефективність тилу та обороноздатність країни. У цьому контексті туристична галузь має надавати можливість психологічного перезавантаження населення.

Зважаючи на кількість наявних у сучасних умовах ризиків [2], важливим інструментом фінансового забезпечення та захисту майнових інтересів у туризмі є страхування. На жаль, не всі розуміють важливість оформлення туристичного страхування та його доцільність. Але з огляду на кількість нещасних випадків – це один із обов'язкових та найважливіших етапів підготовки до здійснення туристичної поїздки.

Стаття 16 Закону України «Про туризм» передбачає, що страхування туристів (медичне та від нещасного випадку) обов'язкове і здійснюється суб'єктами туристичної діяльності на основі угод зі страховиками. Туристи можуть самостійно укладати договори на таке страхування. У цьому випадку вони зобов'язані завчасно підтвердити туроператору чи турагенту наявність належним чином укладеного договору страхування [3]. За наявності страхового поліса в туриста збільшується впевненість у безпеці та зменшується рівень ризику. Завжди варто оцінювати ризики та ймовірність їх настання, і приймати рішення про додаткове фінансове забезпечення з використанням такого інструмента, як страхування.

Туристичне страхування може мінімізувати значні фінансові ризики під час подорожі, для прикладу, у зв'язку із нещасними випадками, хворобами, пропущеними рейсами, скасованими турами, втратами багажу, крадіжками, тероризмом, банкрутством туристичних компаній, екстреною евакуацією тощо. Можна оформити страхування лише від кількох ризиків або ж повний поліс [4].

Отже, страхування у туристичній галузі – основний фінансовий інструмент, котрий дозволяє мінімізувати можливі збитки чи компенсувати завдану під час поїздки шкоду подорожуючому, створюючи, так звану, «подушку безпеки» у разі настання страхових випадків.

Список використаних джерел:

1. Onyshchenko V., Onyshchenko S., Maslii O., Maksymenko A. Systematization of Threats to Financial Security of Individual, Society, Business and the State in Terms of the Pandemic. Lecture Notes in Civil Engineering. 2023. Volume 299. P. 749-760.
2. Онищенко С.В., Маслій О.А., Глушко А.Д., Загорулько Т.А. Виклики та загрози соціально-економічній безпеці України в умовах воєнного стану. Економіка і регіон. 2023. №1 (88). С. 135-143. URL: [https://doi.org/10.31891/2307-5740-2022-312-6\(1\)-38](https://doi.org/10.31891/2307-5740-2022-312-6(1)-38)
3. Про туризм: Закон України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/324/95-%D0%B2%D1%80#Text>.
4. Туристичне страхування: наскільки це важливо? URL: <https://opika.org/turystychnestrahuvannya-naskilky-cze-vazhlyvo/>.
5. Onyshchenko S., Maslii O., Kivshyk O., Cherviak A. The impact of the insurance market on the financial security of Ukraine. Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice. 2023. № 1(48). С. 268-281. URL: <https://doi.org/10.55643/fcaptp.1.48.2023.3976>.

Вікторія Мінкович, старший викладач

ДВНЗ «Ужгородський національний університет», м. Ужгород

**ГРАНТИ ЯК СУЧАСНИЙ МЕТОД ФІНАНСУВАННЯ
ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ МУНІЦИПАЛІТЕТІВ**

В складних умовах сьогодення ефективний та прогресивний економічний розвиток окремих муніципалітетів досить сильно залежить від здатності використовувати відповідними суб'єктами господарювання сучасні підходи та можливості для забезпечення фінансування своїх потреб та муніципального управління. В межах даного дослідження, вбачаємо доцільним виокремити гранти, як ефективні інструменти для забезпечення реалізації та фінансування окремих програм, що є доцільними для ефективного розвитку регіону. Актуальність використання грантових програм особливо проявляється в кризових періодах, коли у місцевих бюджетах податкова база не здатна забезпечити необхідний рівень доходів для подолання економічних негараздів, а міжбюджетні трансферти постійно перебувають під загрозою перегляду або скорочення. В таких умовах додаткові джерела фінансування виявляються справді ефективними для реалізації необхідних соціальних програм, розвитку інфраструктури регіону, підтримки малого та середнього бізнесу, впровадження програм, що спрямовані на захист навколишнього середовища, тощо.

Найрозповсюдженішими та найбільш часто вживаними тлумаченнями сутності «гранту» є наступні: Гранти (від англ. grant – дар, пожертвування) – грошові або інші засоби, що передаються громадянами та юридичними особами (в тому числі іноземними), а також міжнародними організаціями для проведення конкретних наукових досліджень, розробки законопроектів, підготовки кадрів та інших цілей на умовах, передбачених грантодавцем. Гранти надаються безплатно і без повернення [2]; Грант – це кошти, техніка або інші ресурси, що безповоротно передається донором (фондом, корпорацією, державною установою або приватною особою) некомерційній організації або приватній особі для виконання конкретної роботи [1, с. 4]; Грант – це кошти, що надаються на безповортній основі некомерційним організаціям або фізичним особам на реалізацію соціальних проектів, благодійних програм, на проведення досліджень, навчання, на інші суспільно корисні цілі з наступним звітом про їх використання та результати зміни ситуації. Гранти розподіляються на конкурсній основі. Залежно від умов конкурсу в ньому можуть брати участь зареєстровані громадські організації, муніципальні і державні організації, творчі колективи або фізичні особи [3].

ТРАНСФОРМАЦІЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ МОДЕЛІ
ФІНАНСОВО-КРЕДИТНИХ ВІДНОСИН:
ВИКЛИКИ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ТА РЕГІОНАЛЬНІ АСПЕКТИ

Збірник матеріалів
VIII Всеукраїнської науково-практичної конференції

(1 грудня 2023 р., м. Ужгород)

*До 60-річчя заснування економічного факультету
ДВНЗ «Ужгородський національний університет»*

Т 65 Трансформація національної моделі фінансово-кредитних відносин: виклики глобалізації та регіональні аспекти: збірник матеріалів VIII Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Ужгород, 1 грудня 2023 р.) – Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2023. – 315 с.

Збірник укладено за матеріалами VIII Всеукраїнської науково-практичної конференції «Трансформація національної моделі фінансово-кредитних відносин: виклики глобалізації та регіональні аспекти», яка відбулася 1 грудня 2023 р. у ДВНЗ «Ужгородський національний університет», з метою обміну інформацією, досвідом та результатами наукових досліджень з питань модифікації підходів щодо фінансово-кредитного забезпечення розвитку національної та регіональної економіки в реаліях війни та післявоєнного відновлення. Матеріали авторів містять різні точки зору з теоретичних та прикладних засад розвитку фінансової системи держави і регіонів та охоплюють проблемні питання соціально-економічного розвитку України в умовах децентралізації та євроінтеграції, впливу глобальних трансформаційних процесів на фінансову систему країни та функціонування суб'єктів фінансового ринку, модифікації бюджетної та податкової політики в умовах воєнного стану, актуальні аспекти формування зовнішньоекономічної та митної політики держави в реаліях часу, необхідність і перспективи розвитку оціночної діяльності та особливості фінансового менеджменту в період війни та відновлення національної економіки.